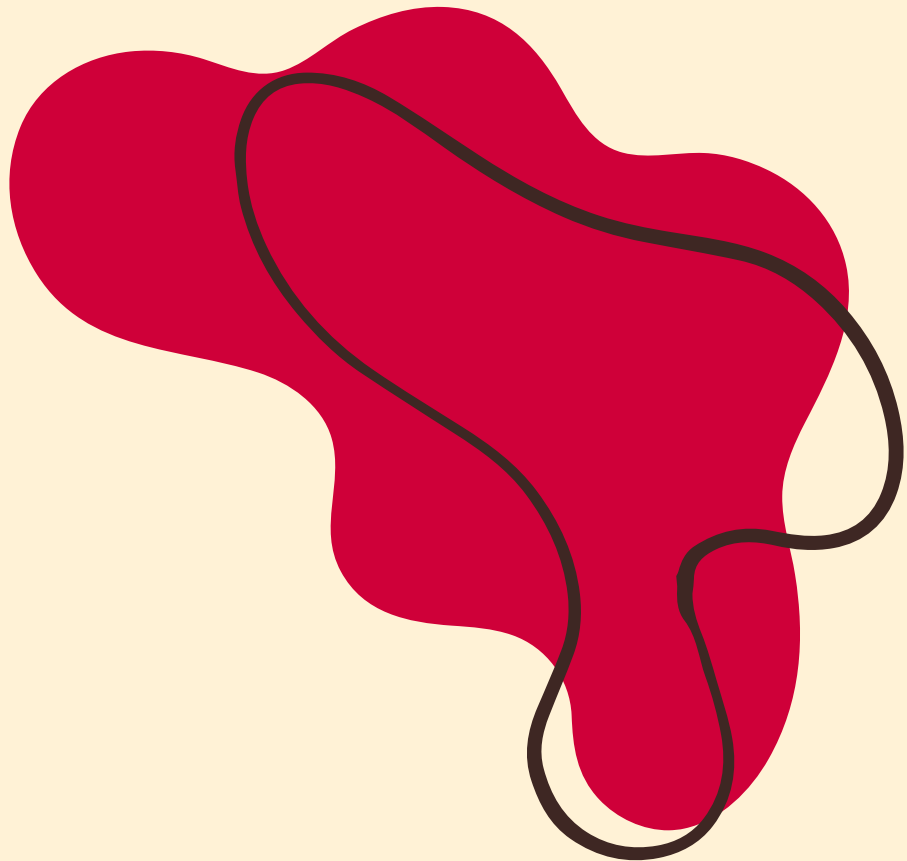

Jak zapojit občany do plánování rozvoje obce

Vojtěch Černý

Autor: Vojtěch Černý

Tuto publikaci jsme vytvořili v rámci projektu Digitální Agora v Českém Brodě – strategické plánování se zapojením veřejnosti s využitím inovativních nástrojů včetně digitálních a šíření těchto postupů mezi další obce podpořeném v rámci programu Active Citizens.

© Agora CE, o.p.s., 2023

Iceland
Liechtenstein
Norway **Active**
citizens fund

| Nadace OSF

VÝBOR DOBRÉ VŮLE
Nadace Olgy Havlové

Předmluva

V naší práci se často setkáváme s tím, že slovo „participace“ lidé využívají mimo jeho vlastní význam a je třeba dešifrovat, co si vlastně pod daným pojmem představují. Někdy je „participací“ míněna konkrétní technika používaná pro komunikaci s veřejností, například veřejné setkání a diskuze. Jindy je participací míněn celý proces, například participativní rozpočtování. Vrcholné vykleštění toho slova je třeba to, když se něco „participuje“. Zkrátka smysl se ztratil v překladu a význam je třeba znova odhalit.

Jedině pokud bude jasné, jak a proč chceme s veřejností pracovat a jakých chceme dosáhnout výsledků, pak bude mít participace občanů smysl. Bude splněný základní předpoklad pro to, aby občan i radnice byly spokojení s procesem i výsledkem. Vzniknou výstupy, které budou uchopitelné pro radnice. Z druhé strany pak veřejnost bude vědět, co a kdy má od vedení města očekávat. Předejde se tím situaci, se kterou se často setkáváme: „s lidmi se nedá mluvit, nic nechápou“, „politici pořád jen mluví, ale nekonají“.

Úvod

Chtěli bychom, aby tato metodika přispěla ke zvýšení kvality zapojování veřejnosti ve vašem městě. Měla by vám umožnit dobře si připravit a zrealizovat postup zapojení občanů do vlastních projektů. Ukáže vám, jak s nimi pracovat při tvorbě plánu rozvoje obce, při přípravě či připomínkování studií či různých politik. Součástí metodiky jsou také pracovní listy, které si můžete stáhnout a využít je jako šablony při přípravě vlastních kampaní.

V této metodice na druhou stranu nenajdete detailní popisy či návody toho, jak fungují různé techniky zapojení veřejnosti, jak dobře připravit veřejné setkání nebo nastavit správně otázky a sběr odpovědí v anketách. Jsou k dispozici v jiných publikacích a metodikách, které najdete na konci v seznamu doporučené literatury.

Jaký projekt či téma jsou vhodné pro zapojení veřejnosti

Participace veřejnosti vyžaduje velké množství času ze strany účastníků a několikanásobně více po organizátorech. Bez dostatečné časové dotace do přípravy a zpracování výstupů těžko může být provedena kvalitně. Zároveň platí, že v dnešní době nekonečného množství možností, jak se svým časem naložit, není občanská participace zrovna tím, do čeho by lidé svůj volný čas vkládali. Je proto třeba vždy dobře zvážit v jakém tématu či u jakého projektu bude město usilovat o účast občanů. Platí, že méně je někdy více. Je samozřejmě možné ve městě realizovat paralelně více projektů s dopadem na různé lokální komunity, ale stále to předpokládá kapacitu na straně organizátorů. Je tedy nutné zvážit, jaké množství projektů a aktivit chcete realizovat. V tom vám může pomoci udělat si jednoduchou multikriteriální analýzu. Ukážeme si jak!

Jak (ne)postupovat při zapojení veřejnosti

Řekněme, že máme vybráno vhodné téma či projekt. Hurá! Nyní je třeba si stanovit postup, podle kterého bychom se měli řídit. Jedná se o významný projekt města? Bude dobré, pokud se k němu setkají v pracovní skupině ti, kterých se nejvíc týká a společně připraví tzv. plán participace. V plánu participace by mělo být shrnuto, o co v daném projektu jde, jaký by měl být účel a cíle zapojení veřejnosti a jaké jsou naše cílové skupiny a další významní partneři projektu. Vedle plánu participace, případně rovnou v něm je dobré stanovit si, jak budeme o projektu a jednotlivých aktivitách informovat jeho aktéry.

Jaké si vybrat metody resp. nástroje pro zapojení veřejnosti

Už víte koho, kdy a proč chcete zapojit? Skvělé! Nyní si stačí vybrat tu správnou metodu, podle toho jaký výsledek od práce s veřejností očekáváme. Potřebujeme informace o chování našich cílových skupin, o jejich potřebách či prioritách? Chceme zpětnou vazbu k našim návrhům, jejich nápady? Víme, že se mohou zástupci cílových skupin přímo zapojit a spolupracovat s námi na projektu? Pro každou z těchto tzv. „úrovní participace“, lze najít specifické metody. Stačí je pouze uzpůsobit naší situaci a zakomponovat do plánu participace. Pokud si na to netroufáte, máme v ČR stále více sociologů, antropologů, urbanistů, architektů a dalších profesí, kteří některou z daných metod vládnou a jistě rádi pomohou.

Jak se v tom neztratit

Co však bude vždy na vás, je dobrá koordinace celého postupu. Tam nikdo zvenčí nenahradí znalost místní situace nebo schopnost rozplést složité předivo vztahů mezi kolegy na městském úřadě. Pokud se vám podařilo úspěšně sestavit plán participace a kolegové o tom vědí, máte napůl vyhráno. Podle složitosti projektu si můžete pořídit nějaký softwarový nástroj pro řízení projektů, postačí často i obyčejný excel, e-mail a ochota kolegů se seznámit s postupem v projektu na společné poradě.

Příběh na začátek

V Českém Brodě jsme poprvé pracovali na zapojení veřejnosti do strategického plánování v roce 2003. Od té doby jsme s radostí doprovázeli do tohoto malého středočeského městečka řadu zahraničních delegací. Ty se tu seznamovaly s tím, jak může obec participativně plánovat svůj rozvoj, své sociální služby, svůj region v rámci dobrovolného obecního svazku. Poslední návštěvou byla návštěva pracovníků veřejné správy z Moldavska a seznamovali se mimo jiné s participativním rozpočtováním.

Když se pak naskytla příležitost získat externí financování pro inovativní přístup v participativním plánování a Český Brod nás požádal o spolupráci při vytvoření nové strategie rozvoje do roku 2032, nebylo nad čím váhat. Díky němu jsme opravdu vytvořili [strategii rozvoje města do roku 2032](#), otestovali nový přístup v participativním plánování a v návaznosti na to vytvořili také nové [univerzální on-line prostředí pro digitální participaci na strategickém plánování](#).

Příběh na začátek

Inovativnost našeho přístupu spočívala ve dvou ohledech.

Prvním předpokladem bylo to, že **v rámci úvodních analytických prací vykrystalizují konkrétní témata, prostřednictvím kterých se veřejnost zapojí do strategického plánování.**

Druhým předpokladem bylo, že **kombinace tradičních a digitálních nástrojů participace celý proces lidem lépe zpřístupníme.**

První se nám nepotvrdilo, druhé ano.

Předpokládali jsme, že v návaznosti na úvodní diskuze a analýzu potřeb stanovíme několik uchopitelných témat, která budou „oslím můstkem“ pro tvorbu návrhové části strategie. Tedy že již výše zmíněné dílčí projekty (arch. soutěž, plánování veřejných prostor, doprava) poslouží při sestavování návrhové části strategie rozvoje města. Nestalo se a participace nad těmito svébytnými projekty se do návrhové části nijak zvlášť nepřenesly, zato rozptýlily omezené kapacity veřejnosti. Samotná tvorba strategie byla jen pro opravdu vážné zájemce o rozvoj města, kteří už tak jsou aktivní v zastupitelstvu či jeho komisích.

Lepší cestou pro strategické plánování tedy je **provést ho efektivně v co nejkratším čase a další participaci stavět na tomto základě!**

Příběh na začátek

Co se naopak ukázalo, jako nosné bylo **kombinovat tradiční a digitální nástroje pro participaci**. Nástroje by se měly navzájem doplňovat.

Ve chvíli, kdy není pro veřejnost důležité vést přímý dialog s konkrétním zástupcem radnice, není potřeba „vyříkat si to“, pak je jednoduchý elektronický nástroj pro zpětnou vazbu účinnější. Jinými slovy občan raději vyplní jednoduchou anketu k navrhované podobě studie, než aby vyplňoval a odevzdával papírový anketní lístek. Na druhou stranu však raději přijde na veřejné setkání, než aby se ho zúčastnil prostřednictvím videohovoru.

Metodika

Abychom v množství metodik vynikli a přinesli vám něco nového, využili jsme naši roční zkušenost s participativním plánováním ve městě Český Brod.

Pokud tedy plánujete s veřejností tvořit plán rozvoje města, připravovat architektonickou soutěž, řešit veřejný prostor nebo bezpečnost v dopravě, najdete zde vhodnou analogii. V ní vám ukážeme, jak jsme postupovali my, čemu jsme čelili a čeho jsme dosáhli. Zároveň si můžete náš přístup ve specifické on-line šabloně v nástroji MIRO okopírovat a upravit dle vlastních potřeb do **specifického plánu participace. Ten by měl jasně odpovídat na následující otázky:**

Co chceme s občany řešit?

Proč to chceme řešit spolu s občany?

Kdo se do projektu zapojí?

Kdy se do projektu zapojí?

Jak se do projektu zapojí?

Co chceme s občany řešit?

Jak jsme výše naznačili, je dobré se na **výběr projektu resp. tématu** napřed podívat prizmatem několika kritérií. Některé projekty totiž nejsou z pohledu zapojení veřejnosti řešitelné a snaha přizvat do nich veřejnost by mohla přinést spíš problémy. Platí, že špatně provedená participace je často horší než žádná a někdy stačí o projektech dobře informovat a vysvětlovat je. Důležité je proto zaměřit se na věci, které může veřejnost ovlivnit.

Zvažte proto následující kritéria:

1. Kompetence

Do jaké míry máme realizaci výstupů participace ve své kompetenci? Nezablokuje nám řešení nějaký stakeholder (vlastník, orgán veřejné správy atp.)?

2. Přidaná hodnota zapojení občanů

Umožní zapojení občanů lépe zmapovat a zanalyzovat kontext projektu? Zlepší se tím navržené řešení či výsledné provedení projektu? Předejdete zapojením potenciálnímu konfliktu?

3. Zájem občanů

Umožní zapojení občanů lépe zmapovat a zanalyzovat kontext projektu? Zlepší se tím navržené řešení či výsledné provedení projektu? Předejdete zapojením potenciálnímu konfliktu?

4. Proveditelnost

Jsme schopni to, co naplánujeme s veřejností následně také zrealizovat s ohledem na dostupné zdroje (čas, peníze, lidské zdroje)?

5. Viditelné výsledky

Ať už se jedná o dlouhodobý projekt nebo plánování nové politiky je možné reflektovat na výsledek zapojení realizací viditelných aktivit v krátkodobém horizontu (dočasné intervence, akce, informační kampaně, animace).

6. Soulad s dlouhodobými plány a strategiemi

Projekt naplňuje vizi rozvoje města, pomáhá reagovat na strategické výzvy dneška.

Při zvažování vhodnosti projektu je pak vhodné jednotlivá kritéria vážit na určité škále. Ta nám umožní odstupňovat jednotlivé projekty a soustředit na ty, které dosáhnou nejvyššího skóre. Vyhodnocení je vhodné provést ve skupině. Víc hlav víc ví. Nutnou podmínkou je to, aby všichni kdo projekty hodnotí, s nimi byli dostatečně obeznámeni. Je proto dobré vyhradit si na diskuzi nad nimi dost času a na závěr se nad výsledkem opět zamyslet, kdo a proč dává danému kritériu určitou váhu.

Ilustrace využití multikriteriální analýzy

Můžete se podívat na příklad výběru vhodného projektu, který jsme realizovali s řídicí skupinou strategického plánování v Českém Brodě v roce 2022. Protože bylo nutno šetřit časem, provedli jsme individuální hodnocení daných kritérií on-line mezi dvěma setkáními řídicí skupiny.

Na řídicí skupině se projevilo hned několik věcí. Jednak obeznámenost s jednotlivými projekty byla opravdu různorodá. Bylo třeba si řadu věcí nejprve objasnit. Za druhé i smysl a výstupy případné participace si představovali různí členové skupiny různě. Bylo proto potřeba si říci co v daných případech může participace rámcově přinést. V neposlední řadě se pak ukázalo, že k některým tématům již nějaké participativní aktivity proběhly a je třeba to zohlednit.

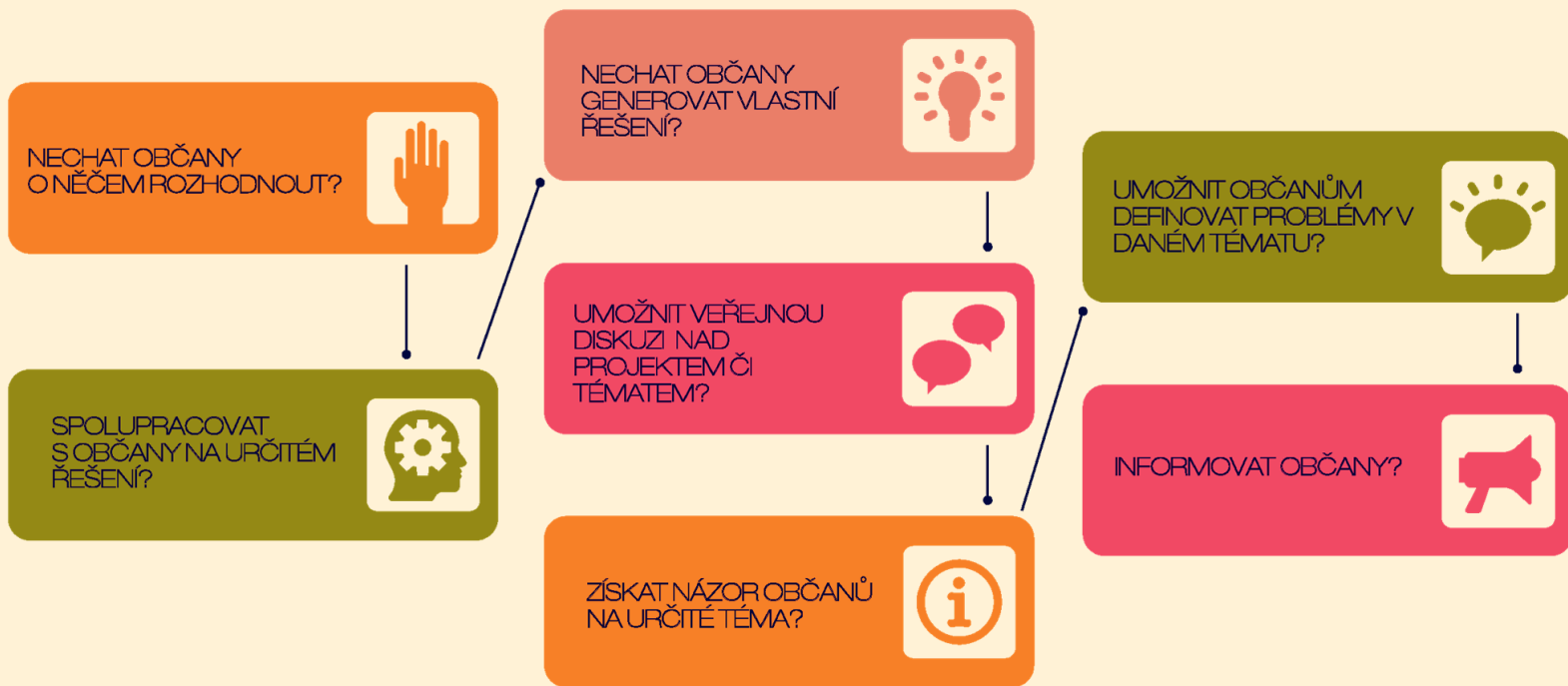
Ukázka matice

Proč to chceme řešit spolu s občany?

Tato otázka je také rozpracováním již výše uvedeného kritéria „přidaná hodnota“ zapojení veřejnosti. Je třeba si zodpovědět otázku, „Co nám má zapojení veřejnosti v daném projektu přinést?“. Chceme od občanů zpětnou vazbu k našim plánům, studiím? Chceme získat informace, jaké mají občané preference, potřeby nebo přání, abychom mohli takové projekty, plány či studie začít připravovat? Chceme přenést rozhodování přímo na občany?

Je to zároveň také otázka po tom, jaký má být výstup zapojení občanů. Představit si to můžeme pomocí následujícího schématu, které ukazuje co je výstupem pro jednotlivé úrovně zapojení spolupráce.

V jiných metodikách naleznete obdobná členění. Všechna v zásadě ukazují také na to, do jaké míry probíhá interakce mezi občany a vámi.

Ilustrace různých úrovní participace

Při tvorbě strategického plánu jsme jako **prostor pro spolupráci** využívali tzv. **Tým pro tvorbu strategie**. Tým tvořilo cca 40 klíčových aktérů společenského života ve městě, které jsme vytipovali a přizvali jménem starosty na začátku celého procesu. Následně jsme je zvali ke klíčovým momentům tvorby strategie (vytipování témat pro participaci, stanovení vize rozvoje města, pracovní skupiny navrhující projekty naplňující cíle strategie) a také jsme je oslovili při závěrečném hodnocení průběhu strategického plánování.

Část klíčových aktérů jsme však raději oslovili, s ohledem na jejich kapacity, **individuálními rozhovory**. Tento časově úspornější způsob nám v úvodu procesu umožnil **získat názory klíčových aktérů** na současný stav a budoucí rozvoj města. Společně se vstupy od Týmu jsme tak mohli širší veřejnost oslovit strukturovanou anketou, která nám naznačené tendence pomohla potvrdit.

Širší veřejnost se mohla v úvodní fázi tvorby strategie zapojit do veřejné diskuze u „kulatých stolů“ uspořádané formou open air společenské akce v centru města. I tato akce sloužila k **získání názorů a zmapování potřeb občanů** a dala jim možnost definovat vlastní priority pro další rozvoj města.

Kdo se do projektu zapojí?

Veřejnost, kdo jiný, že. S takto hrubým rozlišením však není možné čekat příliš velkou odezvu na připravované aktivity. Hned v úvodu je třeba tedy specifikovat, kdo tvoří tuto neurčitou „veřejnost“ a vyjasnit si, koho se náš projekt dotýká a do jaké míry může daný projekt ovlivnit.

Když mluvíme o veřejnosti, máme spíše na mysli „uživatele“. Zkrátka jsou to ti, kteří využívají určité služby, místa nebo na ně bude mít dopad námi plánovaný projekt. Někdy se mluví také o „komunitách“. Z pohledu zapojení veřejnosti jsou tedy oni naše cílová skupina a měli bychom usilovat o to minimálně poznat jejich perspektivu, potřeby, přání a případně s nimi vést dialog o preferovaných řešeních.

Mezi těmito uživateli pak často najdeme konkrétní osoby, které dané skupiny (či chcete-li uživatelské komunity) nějak reprezentují. Jsou to různí vedoucí či předsedové spolků, oddílů, církví či prostě jen výrazné osobnosti. Reprezentují potřeby dané skupiny a zároveň do značné míry představují klíč k jejímu oslovení a zapojení. Z pohledu zapojení „veřejnosti“ by proto měli být našimi klíčovými partnery. Na ně se pak musí zaměřit naše komunikace a právě jim bychom měli věnovat co nejvíce individuální přístup.

Vedle uživatelů a klíčových partnerů existuje také další skupina klíčových aktérů, které je třeba věnovat pozornost. Často jsou to zástupci veřejných institucí či soukromého sektoru. I oni by měli pochopitelně na daném projektu participovat. Pro jejich zapojení je třeba navrhnout specifické aktivity. Na rozdíl od laické „veřejnosti“ mají tito profesionálové odlišné možnosti a kapacity. Například zástupce Povodí nebo Agentury ochrany přírody a krajiny, nebudete oslovovat anketním lístkem, ale v rámci projektu mu dopřejeme pozornost adekvátní jeho významu a vlivu na projekt. Často tak je třeba pořádat něco, čemu se také říká „fóra stakeholderů“, kde se tito mohou setkat a společně si vyměnit odborné názory.

Ukázka mapy aktérů

Uživatelé budoucího městského parku

Jakým způsobem jsme pracovali s klíčovými aktéry v případě tvorby strategie již víte z předchozího příkladu. Jako ukázkou konkrétního projektu si vezmeme projekt přípravy revitalizace bývalé deponie odpadu na příměstský park. V něm jsme museli o uživatelích uvažovat do určité míry hypoteticky.

Na otázku kdo je uvažovaným uživatelem tohoto území, jsme od zástupců města dostali ihned odpověď „široká veřejnost“. Museli jsme tedy jít do hloubky. Kdo jsou ti, kteří budou vážit cestu na toto místo kromě nejbližších sousedů? Které skupiny obyvatel města láká přírodě blízký park? Běžci? Cyklisté? Mládežnické a sportovní organizace? Kdo bude zastupovat zájmy těch, kteří se přistěhují do nedaleké nově vznikající čtvrti? Developer? Podobné otázky jsme si kladli.

Nakonec jsme připravili aktivity, které se zaměřili na mladé členy Skauta a sportovce - seniory v Sokole. Při nejbližší kulturní události (pouť) jsme se zaměřili na rodiny s dětmi. Samozřejmě jsme neopomněli ani širokou veřejnost. O tom se ještě zmíníme.

Kdy se do projektu zapojí?

Hlavně včas, ani příliš pozdě ale ani příliš brzy! Ale pojďme na to postupně. Jak bychom si to tedy měli stanovit v plánu participace:

Před zahájením projektu

Klíčové partnery je možné zapojit od samotného počátku projektu při jeho plánování. Poskytnou nám potřebný vhled do situace a zajistí kontakt se členy místní komunity.

Na úvod projektu

Pokud jsme ještě nezapojili klíčové partnery, je toto vhodný moment, jak získat vstupní informace a zároveň o projektu začít informovat. Pokud má řešené téma tendenci být konfliktní, je výhodné potenciální konflikt zažehnat či řešit právě v této chvíli. Opět je vhodné obracet se na klíčové partnery, místní spolky a výrazné osobnosti. Nejlépe individuální formou nebo formou uzavřených diskuzních setkání.

Většina městských projektů vyžaduje zapojení během prvních několika měsíců. Pokud připravujete investiční projekt, jemuž předchází určitá studie, je dobré zadání studie probrat s veřejností. Rozhodně by zadání mělo reflektovat potřeby veřejnosti. Po zpracování vstupních analýz a vytvoření prvního návrhu řešení

(studie, plánu) se hodí tento odborný a často již daleko konkrétnější materiál opět zkonzultovat s veřejností.

V průběhu přípravy projektu

Následující projekční a realizační přípravy jsou pak zkouškou pro toho, kdo má na starosti informování veřejnosti. Projekt by neměl usnout. Mělo by se okolo něj stále něco dít. Co je možné zrealizovat, třeba i dočasně, je třeba udělat co nejdříve. Do organizace a realizace těchto dočasných řešení (kulturní a společenské akce, dočasné instalace) je opět vhodné zapojit klíčové partnery.

V době realizace projektu

Ať je to realizace naplánovaných činností a politik (od sociálních služeb, přes regulaci dopravy až k odpadovému hospodářství) nebo realizace konkrétních investičních projektů (typicky úprav veřejných prostor) prostor pro participaci bývá většinou omezený. Veřejnost se do realizace většinou může zapojit pouze symbolicky. Zde by měli být obyvatelé prostě uživateli vytvořeného řešení. Na druhou stranu se otevírá prostor pro participaci ve smyslu sbírání zpětné vazby a hodnocení přínosů daného projektu. U služby pak snadno můžeme její režim změnit.

Jak se do projektu zapojí?

Výše uvedený popis klíčových aktérů je třeba doplnit o uvažování nad tím, jak je „dostat do hry“. **Sami se totiž nezapojí!** Pokud ano, bude zřejmě již pozdě. Optimální je stanovit postup zapojení veřejnosti a následně si jej ověřit a rozpracovat ve skupině lidí, kterých se projekt týká. Krom samotného vedení města a jejich tiskového mluvčího je dobré zapojit odbory, kterých se týká (často investic, rozvoje, majetku, atp.), městského architekta.

Vedle města a městského úřadu je dobré do skupiny zapojit také klíčové partnery tj. zástupce uživatelů. Ve skupině musí být potom samozřejmě také ten, kdo bude zapojení veřejnosti připravovat a koordinovat tak, aby to pro vedení města a jeho úředníky bylo co nejefektivnější ve smyslu časové úspory.

A nyní odpověď, kterou by na tuto otázku čtenář jistě rád slyšel. Jakou technikou nebo metodou se od „veřejnosti“ něco dozvíme, jak s ní vést dialog, jak ji zapojit. V tomto místě se však odkážeme na následující kapitolu a pracovní listy, které strukturovaně popisují námi užívané metody v Českém Brodě.

Strategie rozvoje obce

Strategie 2032 neboli strategický plán rozvoje města na následujících 8 let je nejdůležitějším úkolem v rámci aktivit Brodu 2032.

Pořízení strategického plánu jsme využili jako příležitost pro inovativní přístup k zapojení veřejnosti do plánování rozvoje města. Nešlo a nepůjde v něm pouze o samotný dokument, ale zejména o proces jeho tvorby a naplňování. Z našich zkušeností totiž víme, že ne každý má čas na pravidelné docházení na pracovní skupiny či připomínkování mnoha stránek analýz. Naším cílem proto bylo veřejnosti maximálně otevřít tento jinak těžko uchopitelný proces. O „otevření“ jsme se snažili ve dvou ohledech.

V prvním jsme šli směrem k větší atraktivitě témat pro plánování. Zaměřili jsme se na klíčové projekty rozvoje města, které občané sami označili za důležité a které jsme ve spolupráci s městem vyhodnotili jako realizovatelné. Občané se tak mohli zapojit do přípravy architektonické soutěže na revitalizaci náměstí, do plánování úpravy městského parku či budování parku zcela nového. Tématem byla také pěší doprava ať už v podobě tzv. chodníkového programu či bezpečných cest dětí do škol.

V druhém ohledu jsme se snažili o vytvoření podmínek pro snadnější zapojení. V každém tématu jsme se snažili otevírat prostor pro

Strategie rozvoje obce

diskuzi, připomínkování či prostě seznámení se s plány města jak v elektronické tak fyzické podobě. Setkávali jsme osobně, přímo v daných veřejných prostorech či nabízeli možnost se na tato setkání podívat, připojit se k nim nebo alespoň vyjádřit pomocí různých elektronických nástrojů situovaných na jednom webu www.brod2032.

Zapojení veřejnosti do přípravy strategie

- Sestavení a činnost **Týmu pro strategii** - Oslovení 40 místních občanů, kteří nám pomáhali stanovit hlavní témata pro strategické plánování.
- Úvodní **dotazníkový průzkum spokojenosti** s jednotlivými aspekty života ve městě.
- **Plánovací setkání** pro veřejnost organizovaná pod širým nebem v prostoru náměstí, kde jsme společně definovali na co by se strategie měla zaměřit.
- Každý obyvatel Brodu se během prosince a ledna 2023 mohl zapojit do tvorby strategických cílů **v pracovních skupinách**.
- S projekty vybrané do akčního plánu se občané mohli seznámit a hodnotit je pomocí **on-line aplikace** [Your Priorities](#).
- Na závěr proběhlo veřejné setkání, kde jsme prezentovali akční plán.

Příprava zadání architektonické soutěže na revitalizaci náměstí

Město má zájem stanovit vizi budoucí podoby náměstí, která bude reprezentativní a nabídne lepší podmínky pro pobyt i pohyb všem návštěvníkům. Na náměstí by měl vzniknout prostor pro lidi, kteří sem přicházejí vyřídit své záležitosti, nakoupit, setkat se a pobýt zde, případně tudy chtějí jen

pohodlně projít. Budoucí podobu náměstí stanoví studie, která vzejde z architektonické soutěže. Její zadání bude respektovat potřeby současných i potenciálních uživatelů tohoto ústředního veřejného prostoru města. Soutěžící architekti budou mít za úkol ve svých studiích vyvážit jak představy veřejnosti tak existující historické, kulturní i přírodní hodnoty. Zároveň budou muset přijít s takovým řešením, které se vypořádá se současnými problémy a vytvoří prostor, který bude sloužit lidem další desítky či stovky let.

Zapojení veřejnosti do přípravy zadání architektonické soutěže

- V listopadu proběhlo mapování potřeb mezi podnikateli na náměstí
- V prosinci proběhlo na radnici [veřejné setkání](#), na němž občané diskutovali o budoucí podobě náměstí.
- Během prosince a ledna se veřejnost mohla vyjádřit k budoucí podobě náměstí v elektronické anketě.
- V lednu proběhlo setkání s farníky Římsko-katolické církve kostela Sv. Gotharda.
- V únoru proběhlo on-line slyšení, na kterém jsme všechny informace shrnuli a občané mohli o výsledcích participace [on-line diskutovat s vedením města](#).

Harmonogram

Architektonická soutěž je prvním krokem v relativně dlouhém procesu revitalizace největšího veřejného prostranství města. Následně bude nutné získat patřičná povolení i finanční zdroje pro realizaci. Ta bude s ohledem na velikost náměstí a tedy i investice pravděpodobně probíhat postupně. Vzhledem k nutnosti rekonstrukce sítí pod povrchem bude třeba provádět stavbu koordinovaně s dalšími investicemi.

Příprava zadání architektonické soutěže na revitalizace náměstí

Harmonogram realizace projektu

podzim-zima 2022

01

výběr organizátora soutěže a příprava zadání

vypsání soutěže a vyhlášení výsledků a zpětná vazba veřejnosti k vítěznému návrhu

02

jaro 2023

2023

03

zpracování navazující projektové dokumentace pro stavební povolení, zajištění financování, projekt pro realizaci stavby

realizace stavby

04

2024 a později

Připomínkování studie revitalizace centrálního městského parku

Město chystá revitalizaci Jiráskových sadů včetně břehů Šembery a pivovarského rybníku. Již dříve nechalo zpracovat studii jako podklad pro revitalizaci, který vycházela z veřejné diskuze v roce 2018. Studie počítá například s vytvořením nových cest včetně nové lávky přes

Šemberu. Kolem rybníka a Šembery plánuje vytvořit nové pobytové plochy včetně ostrůvku či mola.

Nyní je třeba studii zpracovat do tzv. prováděcí dokumentace. Ta bude součástí podkladů pro získání financí potřebných na revitalizaci tohoto prostoru.

Zapojení veřejnosti do připomínkování studie

- Na konci listopadu jsme studii představili přímo v terénu. Co zúčastnění zajímalo? A jak by si proměnu sadů představovali? Podívejte se na [reportáž z procházky](#).
- Ke studii se v průběhu prosince mohli občané vyjádřit v elektronické anketě.
- V prosinci proběhlo take setkání nad mapou s farnímkou Československé církve evangelické.
- Podrobné výstupy ankety, veřejného setkání a setkání s farníky kostela Nejsvětější Trojice včetně grafů ([zde](#)) jsme prezentovali na závěrečném on-line slyšení za přítomnosti vedení města.

Harmonogram

Revitalizace Jiráskových sadů již vlastně začala. Vzhledem ke stavu zeleně proběhly úpravy a dosadby zeleně. V dalších fázích se město zaměří na přípravu a realizaci stavebních úprav. Práce budou probíhat postupně dle zpracované studie tak, jak se bude dařit získávat na realizaci finance.

Připomínkování studie revitalizace centrálního městského parku

Harmonogram realizace projektu

podzim-zima 2022

01

projednání studie s veřejností a její
úprava

tvorba přesné (prováděcí)
projektové dokumentace a zajištění
financování

02

2023

2024

03

výběr dodavatele stavby a zajištění její
kvality

realizace stavby

04

2025 a později

Zadání pro studii tvorby nové rekreační oblasti

Město Český Brod očekává v následujících letech poměrně značný nárůst počtu obyvatel. Z tohoto důvodu je nutné řešit i tvorbu území, kam budou stávající i noví obyvatelé moci vyrazit za aktivním odpočinkem, kde se budou moci setkávat či nalézt prostor pro svůj volný čas.

Nabízí se proto revitalizovat pozemky patřící městu v prostoru mezi Jatky a Šemberou.

Rekultivace bude vyžadovat velkou finanční dotaci, o kterou se město nyní uchází. Součástí přípravy je také zpracování projektové dokumentace, která bude respektovat návrh architektonické studie. Ta vznikne i na základě názorů a představ veřejnosti o tom, jak by měl budoucí areál vypadat a k čemu by měl sloužit.

Zapojení veřejnosti do přípravy studie

- V listopadu mohli občané při příležitosti navštívit stánek v rámci Českobrodské pouti a napsat nám své nápady na to, jak by chtěli budoucí volnočasový areál využívat.
- V prosinci a lednu byla otevřena [on-line diskuze na platformě Your Priorities](#). Zde mohli občané přispět svým názorem na to, jak by měl park vypadat, jaké aktivity by měl nabízet a jaká by v něm měla platit pravidla.
- V únoru se do plánování zapojili skauti. Během hravého setkání vymýšleli, jak by areál využívali pro skautské schůzky i v rámci trávení volného času.
- V březnu byl výsledný materiál prezentován veřejnosti na závěrečném [on-line slyšení](#).

Harmonogram

Rekultivace deponie a jejího okolí a transformace tohoto území do podoby reakreační přírodní plochy představuje velký investiční projekt. Pouze projektování a zajištění financování vyžaduje více než rok. Po té přijdou další kroky spojené s realizací projektu. Během přípravy se mohou vyskytnout také nečekaná zdržení, např. nutnost deponii nějakým specifickým způsobem sanovat. Optimistický harmonogram tak může být zhruba následující:

Zadání pro studii tvorby nové rekreační oblasti

Harmonogram realizace projektu

do konce roku 2022

01

projednání studie s veřejností a její úprava

V případě schválení předběžné žádosti o dotaci začne projektová příprava. Tj. pořízení studie a navazující dokumentace a příprava přesné žádosti o dotaci.

02

2023

2024

03

Územní a stavební řízení, které umožní získat stavební povolení a zahájit výběrová řízení na dodavatele

realizace stavby

04

2025 a později

Chodníkový program

Rozbité a zničené komunikace pro pěší jsou dle názorového průzkumu trvale jedním z nejpálčivějších problémů, které by město mělo řešit. Rekonstrukce chodníků je však velmi nákladnou záležitostí a město nemá dostatek finančních prostředků na jejich celko-

vou rekonstrukci. Zároveň by v některých místech nebyla rekonstrukce vhodná, protože v daném místě je plánován jiný infrastrukturní projekt, který by předchozí investici do povrchu znehodnotil.

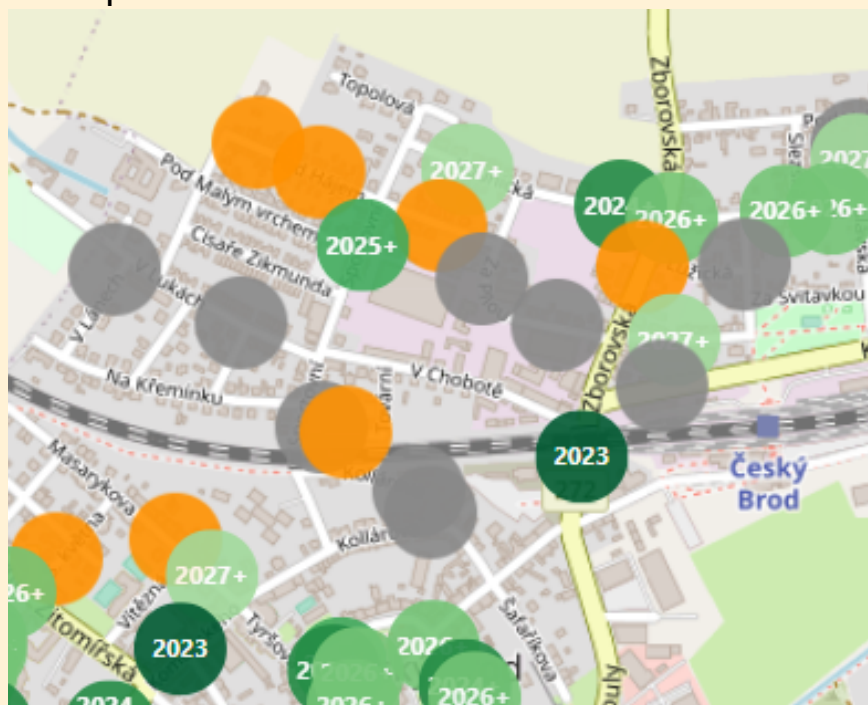
Chodníkový program je transparentní a snadno pochopitelný plán oprav chodníků v Českém Brodě. Jasně stanovuje postup, jak budou chodníky rekonstruovány s ohledem na potřeby obyvatel, možnosti města a vhodnost investice.

Zapojení veřejnosti do analýzy problematických míst

- mapování prostřednictvím online aplikace www.pocitove-mapy.cz.
- mapování prostřednictvím map umístěných na veřejně dostupných místech.

Harmonogram

Realizace chodníkového programu bude probíhat v dalších letech podle stupně projektové rozpracovanosti a finančních možností města. Je to právě chodníkový program, který nastavuje harmonogram oprav. Ten je zobrazen přímo v nástroji Pocitové mapy a měl by být aktualizován jednou za dva roky.

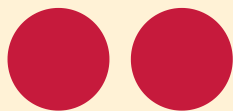
viz chodníkový program přímo na webu pocitove-mapy.cz:

Modelové postupy zapojení veřejnosti pro různé projekty

On-line nástěnka Miro s šablonami pro výše popsané projekty participativního plánování

stačí kliknout

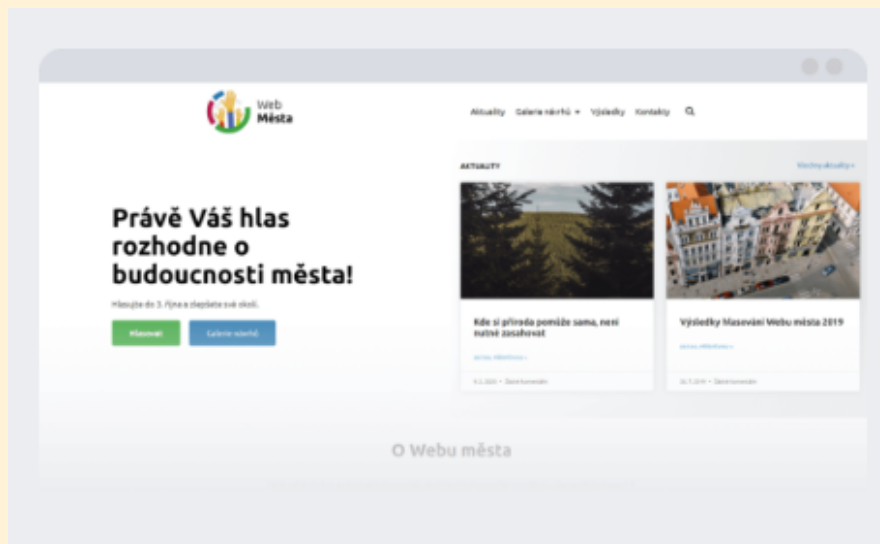
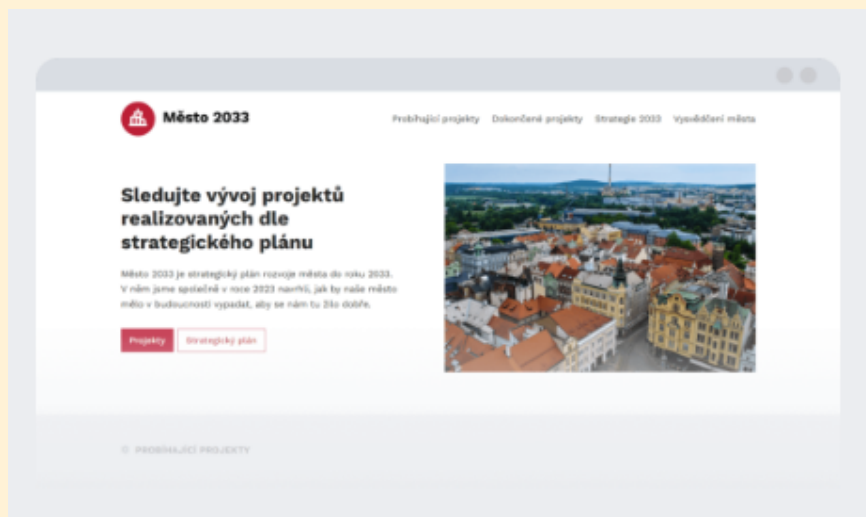

DIGITÁLNÍ AGORA

Digitální nástroje participativního plánování

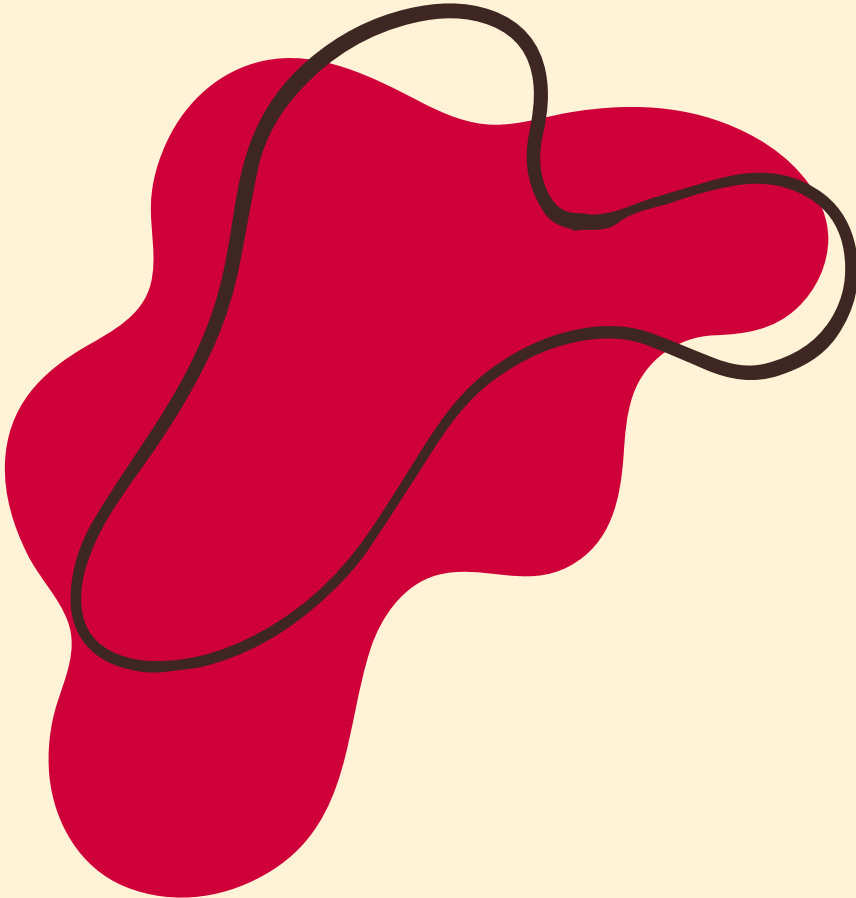
Používáme námi navržené a vyzkoušené nástroje

Platforma pro městské
plánování
a prezentaci projektů
města

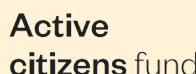
Platforma pro
participativní rozpočet

www.digitalniagora.cz

© Agora CE, o.p.s., 2023

Tuto publikaci jsme vytvořili v rámci projektu Digitální Agora v Českém Brodě – strategické plánování se zapojením veřejnosti s využitím inovativních nástrojů včetně digitálních a šíření těchto postupů mezi další obce podpořeném v rámci programu Active Citizens.

Iceland
Liechtenstein
Norway

| Nadace OSF

VÝBOR DOBRÉ VŮLE
Nadace Otty Havlovce

